

Leonardus (Leo) C.M. Verlaan is geboren op 3 oktober 1924 in Nijmegen. Hij was de zoon van Gerardus (Gerard) Johannes Maria Verlaan (1894-1975) en Anna Antonia Maria van Baal (1889-1980). Zijn ouders trouwden op 13 oktober 1920 in

Nijmegen. Hij had drie broers: Gerardus (Geert) Johannes Clemence Verlaan (17 juni 1921), Jacques (Jack) Antonius Clemence (9 augustus 1923) en Johannes (Jan) Augustinus Maria (22 augustus 1926).

Het gezin woonde in 1932 op St. Annastraat 203. Op 23 april 1929 werd de eerste katholieke verkennersgroep in Nijmegen opgericht: de St. Jorisgroep. Deze hoorde bij de parochie H. Antonius van Padua. Het hoofdkwartier bevond zich in een houten gebouw achter de kerk aan de Groenestraat. Jack en Leo werden in 1932 welp bij Akela Oomen van de Sint Jorishorde. Ook Jan van Hoof was toen welp.

Hun vader Gerard is ondernemer en had een bedrijf wat veel zaken deed met Duitsland. In de oorlog is het bedrijf flink gegroeid. Hij was al lang voor de oorlog overtuigd nationaalsocialist en sinds 1934 lid van de NSB.

Zijn broertje Geert werd in 1938 in Nijmegen als 17-jarige lid van de Hitlerjugend en werd ook lid van Verdinaso. Vanaf 26 april 1941 was hij bij de Waffen SS en diende vanaf september in het SS-vrijwilligerslegioen Nederland in Debica (Polen). In de winter 1941/1942 heeft Verlaan gevochten aan het oostfront en werd daarvoor gedecoreerd met de onderscheiding Winterschlacht im Osten. In februari 1942 raakte hij zwaargewond en kon herstellen in het Oostenrijkse Graz. In april 1944 trouwde hij Albertine Lenzer uit Munchen en hij liet zich op 13 juni 1944 naturaliseren tot Duitser. In september 1944 werd

Geert door het SS- und Polizeigericht Stuttgart veroordeeld omdat hij zou hebben geprobeerd om te deserteren en kreeg een strafoverplaatsing in het beruchte SS-Sonderregiment Dirlwanger. Op zijn bidprentje staat: *Gevallen op het veld van eer tegen de Russische overheersing, 29 april 1945 bij Birkholz*. In februari 1946 berichtte de burgemeester van Birkholz - 80 km ten Oosten van Berlijn - aan zijn vrouw dat Verlaan in zijn gemeente in een massagraf was begraven.

Jack werkte tijdens de oorlog, mogelijk in het kader van de Arbeitseinsatz, bij de konditorei Hans Bauer in Bonn. Op 22 april 1944 werd hij opgenomen in de chirurgische universiteitskliniek in Bonn in verband met een blinde darmontsteking.

Leo is met zijn broertje Jan als Engelandvaarder in 1944 Nederland ontvlucht en ze sloten zich aan bij de Koninklijke Marine.

Leo trouwde met J.M. (Annie) Hassig en ze adopteerden een zoon uit Duitsland. Hij overleed op 25 augustus 1984 en werd begraven op begraafplaats Jonkerbos, samen met zijn ouders en broer Jack.

Zijn vader werd vlak na de bevrijding van Nijmegen, in september 1944, opgepakt nadat zijn eigen personeelschef hem had aangegeven. Hij zat tot zijn proces in 1946 vast in het strafkamp Vught. Op 13 juni 1946 kreeg hij een celstraf van 22 maanden opgelegd, onder meer omdat hij de Wehrmacht pijpleidingen en munitieliften had geleverd voor de bunkers van de Atlantikwall. Hij had ook het bedrijf van een Joodse zakenman overgenomen, nog voordat die met zijn familie was afgevoerd naar Westerbork en daarna naar Auschwitz.

Meer informatie

[Jacques Antonius Clémence Verlaan \(Nijmegen, 9 augustus 1923 - locatie onbekend, datum onbekend\) - Netwerk Oorlogsbronnen](#)

[| Nationaal Archief](#)

[Registratie Gerardus Johannes Maria Verlaan \(uit de periode 1945-1952\) » Open Archieven](#)
[Overlijden Jacques Antonius Clémence Verlaan op 31 juli 1950 te Elst » Open Archieven](#)

[Jacques Antonius Clemence Verlaan \(1923 - 1950\) - Genealogy](#)

[Nijmegen - Begraafplaats Jonkerbos - - graf 1334695](#)

[Oorlogsdoden Nijmegen 1940-1945 - Verlaan](#)

[Theo ging op zoek naar het oorlogsverleden van zijn familie - Omroep Gelderland](#)

Foto: Broers Verlaan - Van links naar rechts: Leo, Jan, Geert, Jacques.

[Mijn familie was fout in de oorlog. En dat mag nu iedereen weten - NRC](#)

[Studiezaal Nijmegen - 682 Scouting Jan van Hoof Nijmegen 1932 - 1980](#)

[Algemeen Dagblad » 01 feb 1975 - Art. 99 | Delpher](#)

[Provinciale Geldersche en Nijmeegsche courant » 04 okt 1924 - Art. 57 | Delpher](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.